

Gör Det Själv

SVÅRIGHETSGRAD

Ett genomtänkt projekt med många bra lösningar och smarta detaljer.

LÄTT

SVÅRT

TIDSÅTGÅNG

Ett par månader, när de olika torktiderna räknas med.

PRIS

Ca. 40.000 kronor.
(här med återvunnet tegel)

Mästerligt orangeri

Et orangeri kan användas på många olika sätt. Vissa används som små trädgårdsrum, där man kan vara både sommar och vinter. Andra används som dedikerade växthus på samma sätt som ett traditionellt drivhus. **Här förenas de båda på det vackraste sättet.** Man har tänkt igenom alla detaljer, och hantverket är mästerligt.

Fundament och beläggning

Randfundamentet görs först. Rännan som fylls med betong, ska vara minst 90 cm djup för att frostsäkra fundamentet.

Den murade bröstningen ska lyftas från marken, och det görs med hjälp av en gjutform som gör det möjligt att gjuta randfundamentet ca 20 cm högre än marken runt omkring.

Fundamentet ska härda i ca 3 veckor innan du kan mura ovanpå det, så under tiden kan du göra beläggningen, som här består av återvunnet tegel.

1 Markera var fundamentet ska vara genom att sätta profiler i hörnen, som du kan dra snöre mellan.

2 Gräv en ränna som är minst 90 cm djup (till frostfrit djup) och gör sedan en gjutform som sockeln kan gjutas efter. Gjutningen ska härda i ca 3 veckor.

3 Invändigt ska en ränna grävas längs den gjutna sockeln. Det är nödvändigt, så att vattnet från de växtsäckar som senare ska placeras där, kan ledas bort.

Det är ca en meter från sockelns ovkant till rännans botten.

4 När randfundament och sockel torkat gräver vi ett extra djupt hål i orangeiets ena hörn. Det ska fungera som ett naturligt kylskåp. Kanten på kylskåpet muras upp senare.

Börja med en stenkant runt om.

5 Packa och jämna till sättsand i orangeiet, så att den är redo för beläggning. Här läggs de återvunna tegelstenarna.

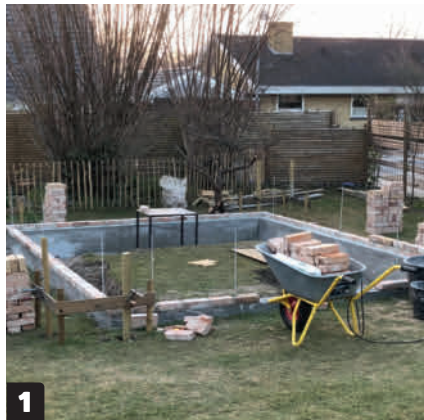
6 I det avgränsade området läggs stenarna i fiskbensmönster. Lägg alla hela stenar först och anpassa alla de små bitarna till sist.

Mura och putsa

Orangeriets bröstning består också av återvunnet tegel, som har rengjorts och är redo att muras upp.

Galvaniserade gängstänger borrar och limmas fast i fundamentet och går hela vägen upp genom bröstningen. Det armerar väggen och gör det möjligt att fästa syllen med muttrar.

När bruket har härdat i ca 14 dagar, kan det hela slammas – både inne och ute.

1 **Rulla ut syllpapp på sockeln** för att hindra fukt underifrån och lägg sedan ut stenarna löst, så att du kan se hur förbandet stämmer.

2 **Vi börjar med att mura ett helt hörn** så att det finns något att mäta skiften efter. Gängstängerna följer med hela vägen upp till det sista skiftet, så att det finns något att fästa syllen i.

3 **Bortre väggen gör vi högre (här 10 skift)** eftersom det inte är nödvändigt med så mycket glas på den gavel som vetter in mot grannen.

4 **Invändigt slammas väggarna.** Det är en enkel och hållbar behandling som inte kostar så mycket. Slambruket ska vara lite tunnare än vanligt putsbruk

Utvändigt slammas murverket också, här med vitt bruk. Sockeln ska också putsas och kan därefter målas.

Tekniken bakom slamning

Slamning är ett slags putsning av murverket, där tegelstenarnas struktur syns efter avslutat arbete.

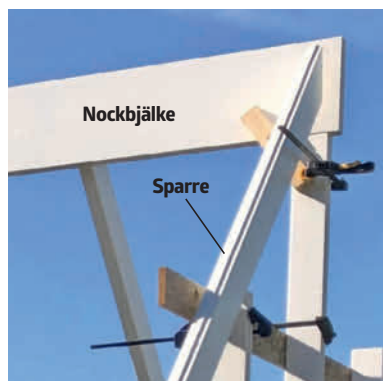
Metoden används ofta vid renovering av äldre fasader för att få en jämn och fin avslutning.

Slamningen görs genom att påföra ett tunt lager bruk, som sedan kan skrapas av med en murslev eller en stålbräda.

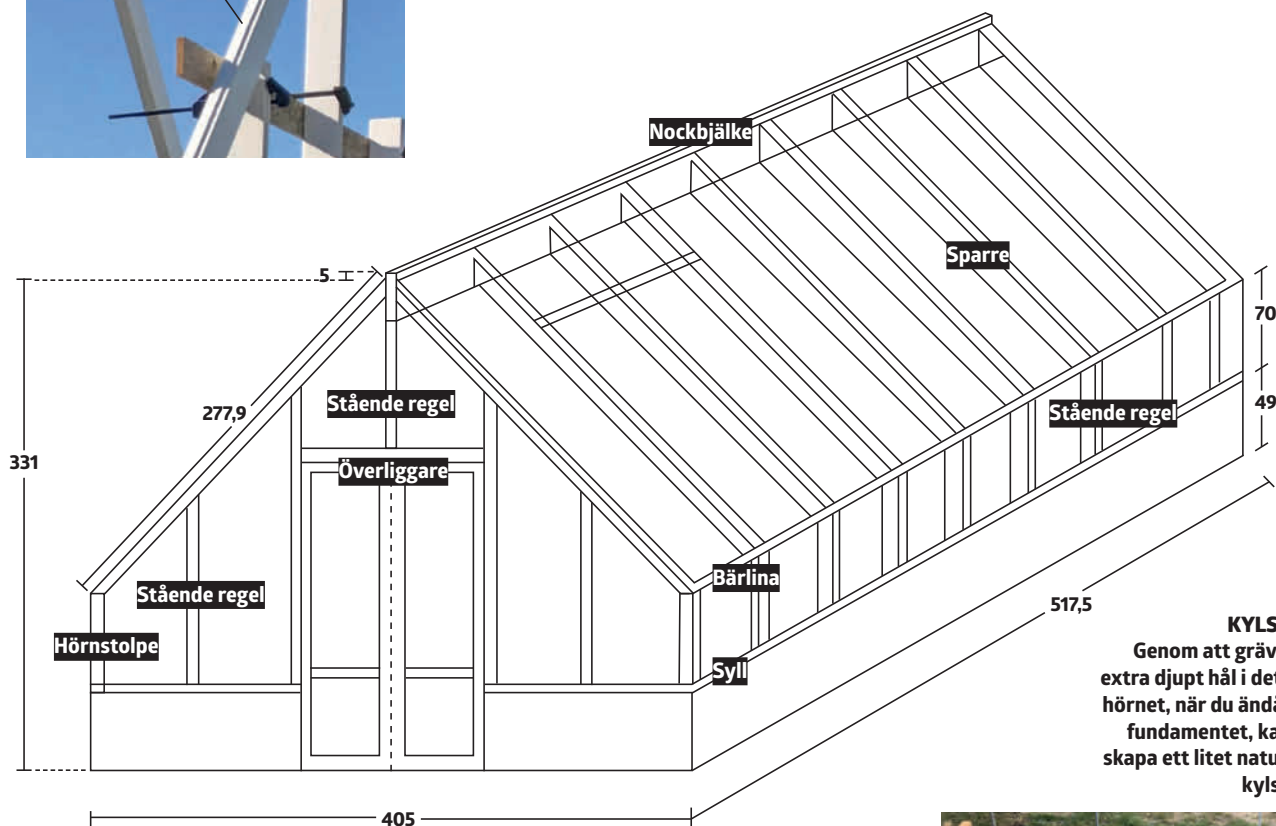
Avslutningsvis putsas fasaden med en filtbräda tills teglets konturer träder fram.

SPARRAR

Sparrarna skruvas fast inockbjälken. På så sätt stabiliseras taket, samtidigt som takets vikt fördelas.

FÖNSTER

Se till att ett antal takfönster går att öppna, eventuellt med ett smart öppna-/stängsystem som här.

KYLSKÅP

Genom att gräva ett extra djupt hål i det ena hörnet, när du ändå gör fundamentet, kan du skapa ett litet naturligt kylskåp.

MATERIAL
Grund:

- Sättsand
- Begagnade tegelstenar till golvet
- Betong till randfundament
- Syllpapp till sockel
- Galvaniserade 10 mm gängstänger och muttrar för att fästa syllen

Väggar:

- Begagnat tegel till murad del av väggen
- Putsbruk för slanning
- 70 x 70 mm stolpar
- 45 x 95 mm regler till syll och stående regler
- 45 x 125 mm regler till bärlina och överliggare

- 4 mm glas till fönster på väggarna

Tak:

- 45 x 125 mm regler till sparrar
- 45 x 300 mm nockbjälke
- 4 mm okrossbart glas
- 45 x 15 mm glaslistor
- Glasband till glaslisterna
- 45 x 45 mm regler till gavelspira

Dessutom:

- 4,5 x 45 mm, 5 x 70 mm, 5 x 100 mm skruv
- Injekteringsmassa till gängstänger
- Dubbeldörr
- Öppna-/stängsystem till fönster

Takkonstruktion

På bröstningen byggs en regelstomme, som taksparrarna ska vila på.

I den gavel där ingången ska vara, monteras en överliggare. På överliggaren sätts en stående regel som ska bäranockbjälken.

På motsatta änden sätts också en stående regel, men här går den ända ner till syllén, som ligger på väggen. Överst fästs sparrarna i nockbjälken.

1 Höjden på bärlinan hamnar ca 1,5 m över marknivån, och det stämmer med höjden på den bakre väggen. Det är smart att bygga stommen i moduler innan du reser den på murverket. Då slipper du synliga skruvar.

2 Lägg en provsparre i båda ändarna, så att du kan göra en mall som alla sparrarna kan sågas till efter.

3 Nockbjälken, som sparrarna monteras mot, ligger på en stående regel i vardera ände. Sparrarna skruvas också fast i nockbjälken som hjälper till att bära upp det hela. Det är en fördel att måla allt trä innan montering, så att alla dolda ytor också behandlas.

4 Sätt sparrarna rakt ovanför de stående reglarna. Sparren ska ligga plant mot bärlinan.

5 Det är i genomsnitt 60 cm mellan alla sparrarna. Avståndet mellan de stående reglarna på gavlarna är mer individuella på grund av dörrens bredd.

Detaljer

Många bra lösningar och snygga detaljer har byggts in i det här orangeriet.

T ex är listerna, som håller glaset på plats, dekorerade med en utfräsning.

En annan detalj, som bidrar till att fullända orangeriet, är spirorna som sitter högst upp på gavlarna.

En tredje sak, som är riktigt praktisk, är de öppningsbara fönsterna. Beslaget som används här är hemmagjort, men det finns många prefabricerade lösningar att köpa.

1

Glaslisterna som ska hålla de många glastrutorna på plats har alla en kantprofil som har gjorts med en handöverfräs.

2

Båda gavlarna kröns med en spira. De är snygga men har även en funktion. Ett snöre har nämligen spänts mellan dem för att förhindra att fåglar sätter sig pånocken.

3

Det är en bra idé att göra så att några takfönster är öppningsbara. Här har det till och med gjorts en smart anordning, så att fönsterna kan öppnas och stängas med ett handtag.

Orangeriet ser snyggt ut även i vinterskrud.

Val av glas

Val av glas beror bl a på vad orangeriet ska användas till.

Ska det kunna värmas upp och användas på vintern, så kan 2-glasfönster vara rätt val.

Om det främst är ett växthus som ska användas sommartid, så fungerar traditionella växthusglas på 4 mm alldeles utmärkt – och är betydligt billigare. Fördelen med englas är att du kan skära till glaset själv.

Enkelt glas finns också att köpa härdat, vilket är en bra idé när det gäller det mer utsatta snedtaget.

